

Rigmor Dam, legði uppskotið um miðlastuðul fram

MYND: ÁLVUR HARALDSEN

Súltað mál og lítið samstarv

Hvussu stóðan er við politiska handverkinum í samgonguni, er sum nevnt ivasamt

Við hvørt sæst væl, at samgongan ikki hevur samskipt nóg væl um, hvat skal henda við málum, sum landsstýrisfólk leggja fram.

Spurnbingurin um miðlastuðul hevur mangan verið uppi at venda og aftur í hesi samgonguni.

Miðlastuðulin var ein partur av umleggingini av kringvarpsgjaldinum. Ætlanin var tí eisini at veita privatum miðlum ein stuðul.

Rigmor Dam, landsstýriskvinna, legði uppskotið fram, men samgongufólk tóku ikki undir við tí og súltaðu tað í mentunarnevndini, so tað nú er fallið burtur.

Eitt annað mál – kommunala vallógin – var eisini lögð fram. Tað var Sirið Stenberg, landsstýriskvinna, sum kom við tí í tingið, men har vakti tað móttøðu. Uppskotið kom so seint, at rættarnevndini súltaði málið.

Sama landsstýriskvinna ætlaði eisini, at tað skal bera til at selja el fyri ymiskan prís – alt eftir nær og til hvat hann verður latin.

Hetta málið var eisini steðgað, tí at umsitingin gjørdi vart við, at allir borgarar skulu kunna keypa el fyri sama prís.

Eitt annað mál, sum Nýtt Sjálvstýri eftir avtalu við samgonguna, legði fram var um elbilar.

Eisini tað málið er súltað og fall sostatt burtur.

Hetta eru dømir u hvussu tørført tað er at arbeiða í politikki. Einstakir fótfeilir ella skeivar útsagnir kunnu gera, at mál ikki koma gjøgnum tingið sum ætlað.

Ofta er hetta manglandi politiskt handverk – ella ov ringt samskipti.

ARNIG@SOSIALURIN.FO

Kjakið dult handan stongdar dyr

Gjøgnumskygni og opið kjak var ofta nevnt, tá ið núverandi samgonga mannaði andstöðusessirnar í Løgtinginum

Men hendan samgongan stendur onki aftanfyrri nakran annan, tá ið tað snýr seg um at flyta álvars-ligu kjakini úr almenna rúminum inn í bólkar, sum frammanundan fáa at vita, at onki má leka alment út.

Bólkurin, sum arbeiðir við størsta málinum, nýskipan av fiskivinnuskipanini, fekk longu fyrsta dagin at vita, at onki mátti leka út í tíðarskeiðnum, bólkurin arbeiðir.

Sama er galdandi fyri teir báðar fylgibólkarnar, sum arbeiða við sama málið. Og sigast má, at bólkarnir hava duga at halda tætt við tí, sum kjakast verður um.

Fiskivinnunýskipanin er í veruleikanum har samgongan ger umfordeilingina av virðunum í føroyska samfelagnum, so tað átti at veri upplagt, at hetta var til kjak millum allar føroyingar.

Tað vísir seg tó, at politiska skipanin er ikki sterkari enn so, at hon ikki orkar at hava eitt alment kjak gangandi meðan arbeið verður, men vil heldur biða til semja er gjørd ella til arbeiðsbólkurin er liðugur og hevur latið landsstýrismanninum álit.

Opinleiki um hvør ávirkar arbeiðsbólkin og gjøgnumskygni í argumentationin er partur av fólkaræðinum, men sjálvandi er tað politiska valdið, sum tekur avgerðina.

Sama dulda og afturlatna ger seg galdandi í pensjónsbólkinum. Har er eisini semja um onki at siga fyrr enn arbeiðið er komið longri enn nú.

Eisini her er talan um eitt mál, sum rakar allar núlívandi føroyingar. Eitt sindur bakvent, at hetta ikki kann vera partur av almenna kjakinum.

Stóri arbeiðsbólkurin, sum skal skipa fyri í heilsuverkinum, letur heldur onki koma út um, hvat kjakast verður um.

Samanumtikið má sigast, at hendan samgongan hevur sett fleiri arbeiðir í gongd, men hon hevur valt at hetta skal fara fram handan afturlatnar dyr og harvið halda almenningin burtur úr kjakinum og forða gjøgnumskygni.

SAVNMYND

ARNIG@SOSIALURIN.FO

Samgongan hevur valt at halda almenningin burtur úr kjakinum og forða gjøgnumskygni

MIÐLASTUÐUL & VALLÓG

SAMSTARV

UMFORDEILING AV VIRÐUM

Politiska handalagið hjá samgonguni

Samgongan fekk eina ringa byrjan í september og í oktober

Við at hyggja aftur á fyrstu vikurnar sæst væl, at talan er um eina óroynda samgongu við einari leiðslu, sum ikki raðfesti samskipti nóg høgt. Ikki bert fór átta tey mest royndu tingfólkini úr tinginum í landsstýrið, men samstundis komu nýggju onnur inn at manna Løgtingið.

Og tað er lætt at skilja, tá ið vit fingur eitt skifti sum hesaferð, at andstöða bleiv samgonga og samgonga andstöða, at tey, sum tóku við valdinum hildu, at tye vistu hvat tey gjørdur.

Samstarvið í andstöðuni riggaði hampuliga væl í seinasta valskeiðnum, so Poul Michelsen, Høgni Hoydal og Aksel V. Johannesen

vistu helst, hvar teir høvdu hvønn annan. Tað sum teir gloymdu vóru nýggju fólkini, sum sjálvandi ikki høvdu somu vitan, tá ið tey nýggju komu á ting.

Vitandi, at tað ikki eru tey nýggju fólkini, sum skipa samgonguna, so fingur hesi heldur ikki allar smálutir at vita, tá ið leiðararnir við nærmastu ráðgevarunum bryggjaðu samgonguskjalið saman og fingur eitt felags forstálsli av, hvat orðini á pappírinum søgdu.

Tí eitt er at skriva ein setning í eitt samgonuskjal. Eitt annað er semjan um, hvussu orðini skulu tulkast.

Tær fyrstu vikurnar, meðan nýggju landsstýrisfólkini høvdu úr

at gera við at seta seg í málsøkini og biksast við fyrstu figgjarlógina, vóru tað mong av teimum nýggju í Løgtinginum, sum av álvara kendu seg slept uppá fjall.

Tey fingur ikki nóg mikið at vita og smgonguleiðslan tók sær ikki tíð til at greiða frá niður í smálutir hvat hendi. Hyggja vit samstundis at andstöðuni, sum í stóran mun eru roynd tingfolk við bæði parlamentariskum og ráðharraroyndum erfaringum, so kundi tað ikki vera lætt hjá nýggju tingfólkunum í tingsalinum og í nevndunumm.

Men sum fráleið skilti samgonguleiðslan, at neyðugt er at taka øll við, skal ein slík samgonga við 16 tinglimum klára seg.

Henni verður ikki langt lív lagað um so er, at ikki øll hava sama áralag.

Seinastu mánaðirnar nu áðrenn tingið fór í summarfrí vísti tað seg, at samgongan stendur sterk, tí fleiri mál vóru atkvødd gjøgnum tingið við 17 atkvøðum fyri og 16 ímóti.